

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România 30 lei
6 luni 16 „
3 luni 8 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA
BUCURFOSCI
5 — Calea Rahovei — 5
Lângă Palatul Justiției

S U M A R

Bibliografie: Codul de comerț comentat de M. A. Dimitrescu (Vol. I, art. 1—60) de d-l J. Jonescu-Dolj.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Curtea de casație, s. I: *Leopoldina Spacu cu Banca N-lă a României*;

Curtea de apel din București, s. I: *Obștea locuitorilor com. Giurgiuveni cu Statul*;

Judecătoria Ocolului Neajlov (Vlașca): *A. C. Rosetti-Solescu cu Nicolae Ștefan Neagoe cu o Notă*.

Esecutarea cărților de judecată și noua lege comunală (art. 95 L. jud. de pace și 197 L. p. organizarea com. rurale) de d-l C. Orănescu.

Cine va executa cărțile de judecată în Dobrogea? (Noua lege de organizare a com. rurale) de d-l I. Mănescu.

Bibliografie.

BIBLIOGRAFIE

Codul de comerț comentat de M. A. Dimitrescu

Vol. I (art. 1—60)

Anunțăm cu plăcere apariția unei noi opere juridice, de astă dată asupra dreptului comercial, de d-l M. A. Dimitrescu, cunoscut în de ajuns în lumea juridică prin aceea că a colaborat cu d. C. G. Dissescu la opera sa «*Drept Constituțional*».

E locul a constata cu această ocaziune că această parte a științei dreptului, lăsat în părăsire pînă acum cîțiva ani în țara noastră, are acum o deosebită atențiune în favoarea sa, luându-și cu adevărat locul său între cunoscătorii dreptului.

Dovadă volumul ce anunțăm.

Causa? Trebuie s'o recunoaștem că acel care după 1887 încoace — data promulgării actualului codice — a deschis gustul pentru acest studiu e d-l profesor Toma Stelian, care printr'un curs pe cît de metodic pe atît de savant, început mai întîiu la Universitatea din Iași și apoi continuat la București, aci mai ales, a dat acestui studiu importanța ce merită într'o epocă ca a noastră, în care totul tinde către realism, către comercializare.

Nu putem uita de asemenea meritele distinsului profesor și jurisconsult al Universității din Iași d-l V. Dimitriu care ca urmaș al d-lui T. Stelian, se arată cu adevărat demn de predecesorul său, făcînd un curs remarcabil.

Grație modului metodic și atrăgător cu care acești două distinși profesori și fac cursul, avem azi tineri cari abia eșiți de pe băncile școlii, și fac o adevărată plăcere cînd îi auzi pledînd cu cunoștințe complete asupra diverselor cestiuni comerciale, pe cînd înainte era o raritate — după cite sunt informat — atît între magistrați cit și avocați, de a găsi pe cine-va forte în comercial, chiar cînd era destul de forte în civil.

Lor dar li se cuvine îndrumarea dreptului comercial pe adevărata cale.

Credem chiar că autorul a cărui operă o anunțăm, e elevul d-lui T. Stelian, mai ales — dacă nu mă înșel — că tot d-l M. A. Dimitrescu a publicat mai înainte, ca student, niște rezumate de drept comercial, după cursul d-lui profesor T. Stelian.

Deși mai există cite-va tratate în românește asupra unor părți din dreptul comercial destul de meritorii, ca acel al d-lui Toneanu, Maniu, etc. totuși aparițiunea noiei lucrări e bine venită și răspunde unei necesități simțite, mai ales în materie de drept, unde ori cît de multe tratate ar avea cine va, sunt foarte dese casurile cînd toate încă sunt insuficiente, în plus autorul ne promite a ne da materia completă.

Autorul începe studiul său prin a arăta epoca și modul întocmirii actualului nostru Cod de comerț precum și în cele mai multe state ale lumii întregi și apoi urmează codicele transcriind mai întîiu fie-care articol și făcînd într'un stil ușor și curgător comentariul ce crede util asupra fie-cărui în parte, ceea-ce înlesnește căutarea nu numai pentru student dar mai ales pentru avocați și magistrați, adăogînd și jurisprudențele tribunalelor, Curților de apel și mai ales ale Inaltei Curți de casațiune, cu critica lor.

Sub articolul prim al codicelui, sunt rezolvate cestiuni de mare însemnătate ca acelea de a se ști pentru ce există relativ la comerț un Cod special, distinct de Codul civil; ce lege se aplică cînd Codul comercial nu dispune și în fine cestiunea usurilor comerciale.

Trecînd apoi la alte capitole ale codicelui se ocupă de viața comercială și începutul vieții comerciale. Arată diferitele sisteme ce se ofereau alegerii legiuitorului, pentru determinarea actelor de comerț și insistă foarte mult asupra criteriului după care se pot distinge actele de comerț, relevînd incertitudinea în care se găsește de multe ori juristul sau judecătorul cînd e vorba de caracterizarea sa și categorisirea unui fapt, de este comercial sau civil — cum criteriul considerat de unii ca cel mai sigur, *acel al speculațiunii*, nu e de cît nuanța economică a faptelor și nu poate servi ca criteriu juridic întru cît legiuitorul pune între faptele de comerț chiar acte care nu sunt de loc speculative ca faptul de a semna o poliță, asigurările terestre mutuale, etc., etc.

E un punct asupra căruia se poate discuta, dar nu e mai puțin adevărat că singurul criteriu al actelor *propriu zis comerciale*, nu poate fi altul de cît *speculațiunea*, cu toată autoritatea necontestată a jurisconsultului Thaller (1), speculațiunea fiind de însuși natura acestei clase intermediare între producător și consumator, numite *comercianți* (2); iar împrejurarea că legiuitorului comercial îi place a sustrage vieții civile mai multe acte, civile prin natura lor și a le considera ca comerciale — pentru alte considerațiuni — nu cred că ar putea înlătura criteriul — *speculațiunea* — pentru actele pur comerciale — ci ar însemna cel mult, că nu se poate generaliza ca criteriu juridic, pentru toate faptele considerate de codice ca comerciale.

Polița proprie zis, nu e un act de comerț, deși e considerată de legiuitor ca atare, ci un instrument de circulațiune, spre a facilita creditul și operațiunile comerciale, etc.

Autorul în susținerea tezei sale ne citează următoarele cuvinte ale unui comentator francez:

«Quant à nous, après une étude approfondie de l'ensemble de la loi, des momments de la jurisprudence et de la doctrine des auteurs, nous n'avons pu découvrir une règle exacte qui pût nous guider avec certitude. . . .»

Continuînd autorul, după ce comentează rînd pe rînd toate faptele de comerț indicate în mod enunțiativ în art. 3 C. comercial, rezolvă cu această ocaziune cestiuni importante ca acelea: dacă farmacistul poate fi comerciant, dacă imobilele pot face obiectul actelor comerciale; dacă *avocatul* care

în afară de serviciile pur juridice mai face și alte servicii clienților nu face comerț; dacă acțiunea în daune rezultînd din delict și quasi delict e comercială, cu care ocaziune face teoria culpei contractuale și delictuale sau aquilienne și în fine se ocupă de importanța cestiune la ordinea zilei, cestiunea concesiilor miniere și a exploatărilor petrolifere în raport cu legea minelor.

Intr'un alt capitol se ocupă de comercianți, capacitatea de a fi comerciant, drepturi și obligațiuni, cu cari ocaziune autorul discutînd *principiul libertății comerciale*, se întrebă dacă acest principiu poate fi știrbit, în total sau în parte, prin convențiuni particulare, cestiune la care cu regret constatăm că autorul se mărginește a spune că în total nu poate fi ridicată libertatea, iar parțială da, fără vre-o considerațiune.

În legătură cu această cestiune credem că ar fi fost bine de discutat cestiunea carturilor diferitelor fabrici.

Capitolul ce urmează se ocupă de registrele comerciale, registrele obligatorii și facultative, face deosebirea între *înfățișarea* și *comunicarea* registrelor și alte cestiuni de detaliu cari se pot ridica relativ la registre.

Partea cea principală a lucrării e aceea relativă la obligațiunile comerciale, și modul lor de probațiune, pentru care autorul consacră aproape jumătate din volumul său.

Autorul arată cum Codul de comerț a rezolvat cestiunea încheerii contractului între persoane depărtate, cestiune foarte discutată în Codul civil, arată diferitele sisteme ce legiuitorul avea la îndemînă și motivele pentru cari a ales sistemul italian; face apoi o deosebire între obligațiunile comerciale și cele civile și în fine se ocupă de probele comerciale dînd extensiunea necesară probei cu martori și presumpțiunilor.

În total lucrarea d-lui M. Dimitrescu e interesantă și utilă, așa că nu va trebui să lipsească din biblioteca nici unui profesionist.

Cum însă prin o recesiune asupra unei lucrări, nu înțeleg a expune numai calitățile, mi permit a face și cite-va observațiuni.

Cred că o expunere a istoriei dreptului comercial al țării, nu trebuia să lipsească, precum și o descrițiune a rolului social și economic al comerțului; apoi lipsa totală de trimiteri la autori — de alt-fel foarte numeroși în bibliografie — este, după noi, o a doua lipsă. Aceste trimiteri cari fac nota caracteristică a tutulor scrierilor moderne, în imitațiunea scoalei germane, e oare cum în comformitate și cu spiritul științei noastre, în cari toate afirmațiunile trebuiesc dovedite și documentate, cel puțin cu depozitiuni de martori?! din cei notați în bibliografie, mai ales că în materie co-

(1) Thaller, în opera sa *Traité élémentaire de droit commercial*, (1900) propune ca criteriu general al actelor de comerț: *circulațiunea*.

(2) Iată ce ne spune Boistel asupra acestui punct în tratatul său *Droit, commercial*, pag. 24: *Un acte est commercial pour la personne qui le fait, lorsqu'elle n'entend être qu'un intermédiaire spéculant sur la transmission de la valeur qui fait l'objet du contrat.*

mercială proba testimonială e o probă încă apreciată.

În fine, deși nimic nu pierde din valoarea lucrării faptul urmării ordinei articolelor din Cod, totuși ei sunt partisanul metodei dogmatice, în cari detaliile nu trebuie să întunece principiile, ce trebuiesc puse în relief la începutul fiecărei materii, apoi ideile secundare, excepțiunile, jurisprudența, critica etc. (9)

Terminând dorim autorului, din toată inima, succesul dorit, pentru a putea înscrie pe ultima pagină a operei sale cuvântul *sfirșit*.

J. Jonescu-Dolj

Judecător trib. comercial Ilfov

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE, Secțiunea I

Audiența de la 19 Mai 1904

Președinția D-lui **CHR. PHEREKYDE**, Președinte

Leopoldina Spacu cu Banca N-ă a României

Pensiuni.—Temeiul dreptului la pensiuine.—Perdere acestui drept.—Urmașii funcționarului.—Dreptul lor la pensiuine.—Subordonarea acestui drept la acela al autorului lor.—Funcționarii Băncii Naționale.—Când perd dreptul lor la pensiuine.—Dacă perd acest drept și urmașii lor. — (Art. 11, 12 și 23 din Regulamentul pensiunilor impiegaților Băncii Naționale).

Dreptul la pensiuine, avînd ca temei legal un serviciu cinstit al funcționarului care s'ar putea găsi în condițiile cerute de lege de a'și exercita acest drept, rezultă de aci că funcționarul care a contravenit acestui principiu fundamental pe care se reazimă dreptul la pensiuine, numai poate avea un asemenea drept.

De asemenea, dreptul la pensiuine al urmașilor unui funcționar, fiind subordonat dreptului preexistent al autorului lor, urmează că dacă acesta, pentru motive legale, nu ar fi putut avea vre-un drept la pensiuine, nici urmașii nu 'l pot avea.

Ast-fel, prin art. 23 din Regulamentul pensiunilor impiegaților Băncii Naționale, dispunîndu-se că impiegații destituiți pentru abuz de încredere, înșelăciune sau sustragere de bani, constatate, fie de justiție, fie de consiliul de administrație al Băncii, pierde dreptul la pensie, urmează că nici urmașii unui asemenea funcționar căzută în stare de a numai putea avea dreptul la pensie, nu pot exercita un asemenea drept, drepturile lor fiind subordonate aceluia al autorului lor.

Decisiunea 261/904.—Respins recursul făcut de Leopoldina Spacu contra decisiunii Curții de apel din București, s. I cu No. 131/903, dată în proces cu Banca Națională a României.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d. consilier I. Duca;

Pe d. avocat Victor Miclescu în dezvoltarea motiveilor de casare;

Pe d. avocat Victor Antonescu în combateri, și;

Pe d. procuror general G. E. Schina în concluziuni, fiind minor în cauză;

Deliberînd,

Asupra motivului de casare invocat:

•Violarea art. 11, 12, 13 și 23 din regulamentul de pensii al Băncii Naționale. Curtea de apel constată în fapt, că am dreptul ca soție legitimă a defunctului Spacu și tutrice a copiilor minori, la o pensie de 250 lei lunar, de oare-ce intrunesc toate condițiile cerute de menționatul regulament, totuși imi refuză dreptul pe motiv, că conform art. 23 din regulament, soțul meu ar fi perdut dreptul la pensie.

•Judecînd în modul acesta, Curtea în mod greșit face aplicația art. 23, de oare-ce singură constată, că dreptul meu e personal și născut la 17 Septembrie 1901, adică mai înainte de a se îndeplini în persoana soțului meu nici una din împrejurările prevăzute de art. 23.

•Curtea interpretînd citatul articol nu ține seamă, că el cuprinde o decădere de drepturi, că este prin urmare de strictă interpretare și nu se pot crea prin analogie noi decăderi, cari nu se găsesc în lege.

Avînd în vedere că se constată din decisiunea atacată, că recurenta de azi Leopoldina Spacu, atît personal cît și în numele minorilor săi copii, a cerut ca Banca Națională a României—întimată în recurs—să fie obligată a le servi o pensiuine lunară de 250 lei, conform art. 11 din regulamentul pensiunilor impiegaților Băncii Naționale; că, ambele instanțe de fond, constatînd că Ludvig Spacu, în calitate de impieगत al Băncii la sucursala Iași, a sustras suma de aproape 250000 lei, și că la descoperirea acestui fapt s'a sinucis, ast-fel că dînsul a perdut dreptul la pensiuine, față cu dispozițiunile art. 23 din citatul regulament, au respins acțiunea ca nefondată;

Considerînd că dreptul la pensiuine, avînd ca temei legal, un serviciu cinstit al funcționarului care s'ar putea găsi în condițiunile cerute de lege de a'și exercita acest drept, rezultă de aci, că funcționarul care a contravenit acestui principiu fundamental pe care se reazimă dreptul de pensiuine, nu mai poate avea un asemenea drept;

Că, din toată economia legii în materie de pensii, în general, dreptul la pensiuine al urmașilor unui funcționar, fiind subordonat dreptului preexistent al autorului lor, urmează că dacă acesta pentru motive legale, nu ar fi putut avea vre un drept la pensiuine, nici urmașii nu-l pot avea;

Că, în conformitate cu aceste principii, prin art. 23 din regulamentul sus citat, se dispune că, funcționarul destituit pentru abuz de încredere, înșelăciune sau sustragere de bani, constatate, fie de justiție, fie de consiliul de administrație al Băncii, perde dreptul la pensiuine;

Că dacă, prin urmare, pentru una din cauzele arătate în acest articol, funcționarul a căzut în starea de a nu mai putea avea dreptul la pensiuine, nici urmașii săi, în numele lui, nu mai pot exercita un asemenea drept, drepturile lor fiind subordonate aceluia al autorului lor;

Că, aceasta rezultă învederat din chiar ultimele dispozițiuni ale art. 11 și 12 din regulamentul sus vorbit;

Considerînd că, în specie, instanțele de fond, pe baza acestor principii de drept nerecunoscînd recurentei și copiilor săi, ca urmași ai defunctului Spacu, dreptul la pensiuine, reclamat de dînsii, nu au făcut de cît o justă și bună aplicație a articolelor arătate în mijlocul de casare invocat;

Că ast-fel fiind, recursul se găsește nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

CURTEA DE APPEL DIN BUCUREȘTI, Secția I

Audiența de la 18 Decembrie 1903

Președinția D-lui **SC. POPESCU**, Prim-Președinte

Obșteea locuitorilor com. Giurgiuveni cu Statul

Cele de moșneni.—Locuitorii improprietăriți dar neîmpărțiți.—Citații.—Îndeplinirea procedurii.—Constatările ce trebuie să facă portărelul în procesul verbal de îndeplinirea procedurii.—(Art. 75 din Proc. civilă).

În ceea ce privește citarea și îndeplinirea proce-

(9) Félix Berriat Saint-Prix, în opera sa „Logique juridique” No. 251, pag. 197, recomandă această sistemă pentru cărțile de drept.

durei pentru cetele de moșneni și pentru locuitorii împroprietăriți dar neîmpărțiți, portărelul care merge la fața locului și dă citire în fața moșnenilor sau împroprietăriților adunați la primărie atât citației cât și copiilor după reclamație, este dator, pentru a se putea controla și vedea dacă cei ce au fost față fac parte din ceata de moșneni sau locuitori împroprietăriți,—nu numai a constata că s'a dat citire citațiunii în fața lor, ci să arate în procesul verbal, ce este obligat a încheia, care anume moșneni sau împroprietăriți au fost față când li s'a citit citația în fața lor.

S'a ascultat d-l avocat P. Poni, în dezvoltarea incidentului ce a ridicat din partea Obștei locuitorilor com. Giurgiuveni, d'a se declara nulă procedura făcută de portărel la localitate pe motiv că în procesul verbal nu se arată numele locuitorilor ce au fost de față când a dat citire citațiunii; și din partea Stalului, în combateri, d-l avocat Gogescu.

Curtea deliberând,

Asupra incidentului ridicat de avocatul Obștei locuitorilor împroprietăriți pe moșia Statului Golesti-Vătășești, tinzând la anularea procedurii pentru înmânarea citațiunii cu termenul de astăzi, pe motiv că nu s'a indicat în procesul verbal dresat de portărel, care anume dintre locuitori au fost față la îndeplinirea a-celei proceduri;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 75 din Pr. civ., cetele de moșneni și locuitorii împroprietăriți dar neîmpărțiți se cheamă printr'o citație colectivă; iar pentru îndeplinirea procedurii acestei chemări, punând obligație portărelului a merge în persoană în localitate după ce va fi anunțat printr'o scrisoare recomandată pe primarul de origină ca să instiinteze pe ceata de moșneni sau împroprietăriți să se adună în localul primăriei, după eșirea din biserică, într'o zi de Duminecă sau sârbătoare ce el va fixa, îi pune îndatorire ca după o bătaie de tobă de 15 minute, să dea citire în fața moșnenilor sau împroprietăriților aflați față. atât citații cât și copii după reclamație; că în urmă să o lipească pe ușa primăriei, lăsând o copie după ea în mâinile primarului și încheind proces verbal de toată această operație;

Având în vedere că pentru a se putea controla și vedea dacă cei ce au fost față, fac parte din ceata de moșneni sau locuitori împroprietăriți, nu este destul a se constata că s'a dat citire citațiunii în fața lor, ci trebuie să se arate în procesul verbal, care anume moșnean au fost față când li s'a citit citațiunea în fața lor;

Având în vedere că în speță, din procesul verbal dresat de capul portăreilor Trib. Arges în ziua de 16 Noembrie 1903, de și rezultă că s'a îndeplinit cele-Palte formalități prescise de art. 75 No. 11 din Pr. civ., nu se arată însă numele a nici unui locuitor din obștea citată care să fi fost față la citirea citațiunii de mai sus;

Că, ast-fel, fără a se indica și numele fie cărui moșnean, nu se poate ști dacă cei prezenți au făcut parte sau nu din obște și dar procedura în acest caz nepunându-se considera regulat îndeplinită, incidentul este întemeiat, și cată a se admite.

Pentru aceste motive, admite incidentul, anulează procedura și amână procesul la 3 Februarie 1903;

(ss) Sc. Popescu, V. Pretorian, Oscar N. Niculescu

Rugăm în mod stăruitor, pe toți abonații din provincie rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să bine voiască a trimite sumele datorite prin mandat postal adresat numai către Administrația ziarului *Curierul Judiciar*, la București.

Abonații din București vor plăti numai în mâinele d-lui V. Moțoiu singur autorizat a primi, sau d-lui Codreanu la Administrația ziarului.

JUDECĂTORIA OCOLULUI NEAJLOV (Vlașca)

Audiența de la 9 Aprilie 1904

A. C. Rosetti-Solescu cu Nicolae Ștefan Neagoe

Cartea de judecată civilă No. 178

Embatic.—Zidire.—Plantații.—Distrușgerea zidirei prin foc sau dărîmare totală.—Distrușgerea plantațiilor.—Dacă embaticul încetează.—Cazul cînd încetează.—(Art. 5, partea III, cap. V, legiurea Caragea).

Convențiunii sau contracte.—Interpretarea clauselor.—Clausă îndoelnică.—(Art. 982 și 983 Codul civil).

1) Embaticul se constituie pe veci, și embaticarul, fiind un quasi proprietar, are dreptul să se folosească în modul cel mai larg de fondul dat în embatic, putînd face ori ce lucrări și ori ce fel de cultură dacă prin actul de embatic nu i s'a limitat acest drept de folosință, căci pentru ce embaticarul să fie decăzut din acest drept, trebuie să un text precis de lege, sau părțile să fi convenit că în cazul cînd plantația sădită pe terenul dat în embatic s'ar distrușge, embaticul să înceteze și terenul să rămînă proprietarului.

Singura excepție la această regulă este art. 5, partea III, cap. V, din legiurea Caragea, după care, în cas cînd terenul s'a dat cu embatic spre a se clădi pe el o zidire, și această zidire va arde sau se va dărîma cu totul, și dacă nu a esistat o prealabilă învoire între proprietar și embaticar cum să se mai urmeze, atunci locul rămîne slobod în stăpînirea proprietarului.

Ast-fel cînd un teren a fost dat cu embatic spre a se planta vie, și nu s'a convenit ca la cas cînd via s'ar distrușge embaticul să înceteze, în asemenea cas dacă via se distrușge de către floxeră, terenul rămîne embaticarului, nu revine proprietarului.

2) Clausele unei convențiunii se interpretă unele prin altele dîndu-li-se ast-fel înțelesul ce rezultă din actul întreg.

Cînd există însă o clausă a cărei explicație prin ea însăși este îndoelnică, atunci acea clausă să interpretă în favoarea celui ce se obligă.

S'a ascultat d-nii advocații P. G. Parisianu din partea reclamantului A. C. Rosetti-Solescu și d-nii Em. Pantazi și N. Ștefănescu din partea pîrîtului Nicolae Ștefan Neagoe.

Judecata.

Asupra acțiunii intentată de d-l A. C. Rosetti-Solescu, prin petiția înreg. la No 978/904, contra locuitorului Nicolae Ștefan Neagoe, din comuna Copăcenii-de-sus, jud. Ilfov, ca să fie obligat a'i lăsa în plină și absolută proprietate 1 pogon și 18 prăjini, cit posedă ca embaticar în moșia sa Pîrlita din jud. Vlașca, pentru motivele că: via fiind distrușă de floxeră, embaticul a încetat, și locul rămîne în stăpînirea sa, conform legii și conform convențiunii dintre ei.

Avînd în vedere cererile și susținerile orale ale părților, conforme cu conclusionile scrise și depuse la dosar;

Avînd în vedere că defendorul, la întrebările puse de reclamant, recunoaște că este embaticar pe zisa moșie cu 1 pogon și 18 prăjini, că embaticul l plătește în bani, însă via este parte distrușă, parte bună; că re-

clamantul, în dovedirea acestuia din urmă punct, pe lângă certificatul Ministerului Domeniilor No. 60818/902, a cerut în mod subsidiar, o cercetare locală ca să dovedească că via toată este distrusă;

Că dar, în principal, chestiunea dedusă judecății este aceea de a se ști, dacă după dispozițiunile legii embaticul, care poartă asupra plantațiilor, încetează în cazul când plantația se distruge, și al doilea, dacă în speță, convenția părților a fost ca, în cas când viile s'ar distruge, pământul să rămie slobod în stăpînirea proprietarului;

Considerînd că, după art. 5, partea III-a, Cap. V, legiuirea Caragea,—relativ la embatic—«Cînd sădirea va fi zidire și va arde, sau se va dărîma cu totul, a-tunci de nu va fi fost mai dinainte tocmit cum să se urmeze, să rămînă locul slobod în stăpînirea stăpînului său»;

Considerînd că din termenii întrebunțați de legiuitor în acest articol, «cînd sădirea va fi zidire...», reese clar ideea de cum are să se urmeze în cazul când embaticul poartă asupra unei clădiri, și clădirea va arde sau se va dărîma cu totul, a întinde această dispozițiune și la cazul când embaticul poartă asupra unor plantații, ar fi a adăoga la lege, iar nu a interpreta legea; căci, dacă legiuitorul ar fi înțeles să aplice această dispozițiune și pentru plantații, n'ar fi redus înțelesul cuvîntului «sădire» (embatic) numai la ideea de «zidire», ci ar fi zis pur și simplu: «cînd sădirea va arde sau se va distruge...», dînd ast-fel cuvîntului «sădire» înțelesul ce'l dă în art. 1 de «plantație și zidire»;

Că, deci, acest text de lege este o excepție la regula generală, că embaticul se constituie pe veci, și că embaticarul, fiind un quasi-proprietar, are dreptul să se folosească în modul cel mai larg de fondul dat în embatic, putînd face ori-ce lucrări și ori ce fel de cultură, întru cît prin actul de embatic nu i s'a limitat acest drept de folosință; căci pentru ca embaticarul să fie decăzut din acest drept, trebuie să un text precis de lege, sau părțile să fi convenit, ca în cazul când plantația, și în speță via, s'ar fi distrus, embaticul să înceteze și terenul să rămînă proprietarului. Ori, textul art. 5, vorbind de zidiri, nu de plantații, e limitativ; deci de strictă interpretare;

Considerînd că acest mod de interpretare a art. 5, pe lângă că este conform cu textul legii, este și în spiritul ei și conform tradiției; căci, la noi, ca și la Romani și Francezi, ideea de a se da terenuri în embatic a luat naștere la o epocă, cînd din lipsa brațelor, cîmpii întinse rămîneau nelucrate, și ca să se înlătorească ne-ajuns social, s'a imaginat contractul de embatic; iar pentru ca cultivatorul să fie atașat solului, să'l lucreze cît mai bine și să'l facă să producă cît mai mult, i-se dau pămînturile pe veci, îl făcea un fel de proprietar, care, în schimbul unui canon, ce'l plătea în bani ori în natură proprietarului, avea dreptul să se folosească în veci de terenul dat în embatic; Că, prin urmare, scopul pentru care s'a înființat embaticul, n'ar fi atins, ori de cite ori s'ar decide, că embaticul încetează din momentul ce plantația s'a distrus; căci, prin natura ei, plantația fiind de scurtă durată, contractul de embatic ar fi transformat într'un contract de închiriere, guvernat de alte dispoziții și producînd alte efecte;

Și dacă la acest principiu legea face o excepție în art. 5, în ceea ce privește zidirea, rațiunea e, că ceea ce formează obiectul principal la embaticul zidirilor este clădirea, iar nu locul, și cînd clădirea arde sau se dărîmă cu totul, embaticul încetează ca fără obiect și scop, pe cînd la sădire (plantație), partea principală e pămîntul pe care se poate cultiva ori-ce, iar sădirea folosul pămîntului;

Prin urmare, din acest punct de vedere, acțiunea d-lui A. C. Rosetti-Solescu este neîntemeiată, și cată a fi respinsă;

Avînd în vedere că reclamantul și mai întemeiază acțiunea pe motivul că între părți s'a convenit că, dacă via se distruge, embaticul să înceteze, și ca dovadă presintă decizia Curții de apel, s. II, București cu No. 88/71, care coprinde transacția încheiată de locnitorii embaticarii (între care și defendorul) cu proprietarul (reclamant) moșiei, asupra unui proces pentru plata embaticului, și în care, la aliniatul 7, se zice: «Nu avem voie în viitor sub nici un cuvînt a sădi alte vii noi pe această moșie, căci vom pierde munca și vița fără vre-o pretenție din partea noastră». Deci zice reclamantul, viile fiind distruse de filoxeră și embaticarul neavînd dreptul să sădească alte vii, contractul de embatic s'a desființat și locul trebuie să rămînă în stăpînirea proprietarului;

Considerînd că în acest text citat de reclamant nu se prevede clar desființarea embaticului în cazul când plantația se distruge, și prin urmare, conform art. 982 Cod civil, urmează a'l interpreta cu cele-lalte clauze ale convenției și a'l da ast-fel înțelesul ce rezultă din actul întreg, și care se potrivește mai mult cu natura contractului;

Avînd în vedere că, prin aliniatul 5 din aceeași transacție, se spune că: «această întocmire se va urma în viitor și pentru tot-d'auna de veci întocmai celor aci prescise...»; prin urmare, rezultă neîndoios că intenția părților a fost ca embaticul înființat deja la 1819 să se continue, pe veci, iar nu pe timpul cît ve dura via; căci, dacă părțile ar fi înțeles aceasta ar fi spus formal, că această întocmire (embaticul) se va urma în viitor pe tot timpul cît va dura via, iar nu că «se va urma în veci...», cînd știut este că nici-o sădire nu poate dura în veci, ci trebuie prefăcută la anumite epoce;

Că, de asemenea, aliniatul 7 nu spune clar, că prin această clauză se revine asupra celor spuse la aliniatul 5 și embaticul încetează cu distrugerea viilor; că înțelesul lui, din modul cum e redactat și interpretat cu restul actului, din desbaterile urmate în instanță și din actele prezentate, nu poate fi de cît aceasta, că se interzicea țărănilor (și piritului de azi) a sădi în viitor alte vii noi pe terenuri, care la 1871.—data transacției—, nu erau plantate cu vie (precum cele sterpe arătate în al. 2 al transacției); căci nu se zice că au voie să replanteze via care exista atunci, în cazul cînd s'ar distruge;

Chiar dacă am admite însă această interpretare a aliniatului 7, că nu avea voie țărăni între care și defendorul, a sădi alte vii noi, în locul celor distruse, totuși nu urmează de aci că embaticul s'a desființat și terenul rămîne în stăpînirea (reclamantului) proprietarului; căci dreptul de folosință al embaticului fiind absolut, poate face ori ce lucrări, ori ce cultură, întru cît prin actul de embatic nu s'a dispus alt-fel, dar pentru aceasta trebuie o dispoziție clară, precisă; și cum în speță s'ar fi oprit țărăni a mai sădi vii, incontestabil că au dreptul a sădi ori ce alt-ceva afară de vii, cum de alt-fel s'a și urmat în realitate; căci de la 1902—de cînd susține reclamantul că viile sunt distruse—, și pînă astăzi, embaticarii au continuat a se folosi de pămînt, iar proprietarul, care știa că viile sunt distruse, a primit embaticul la zi, fapt necontestat de d-sa;

În ce privește alegațiunea reclamantului, că terenurile au fost date locuitorilor, ca să sădească vie și numai vie, și cum via este distrusă, și nu au dreptul a sădi alt ceva, să lase pămîntul nu este dovedită cu nimic, căci din transacție,—singurul act prezentat ca convenție a părților—, se constată că se interzicea cultivatorilor de a mai sădi vie, atît și nimic mai mult, rămînînd liberi a sădi ori-ce alt-ceva;

Că, în ori-ce caz, găsindu-ne în fața unei clauze, a cărei explicație prin ea însăși e îndoelnică, urmează a o interpreta conform art. 983 Cod civil, în favoarea defendorului, care se obligă, iar nu a proprietarului (reclamantului), care nu are nici un interes în această acțiune; căci i se plătește canonul în bani, și deci, i este indiferent ce se produce pe pămîntul dat în embatic;

Din toate aceste puncte de vedere rezultă că și cel de al doilea motiv al acțiunii este neîntemeiat ;

În ce privește cererea subsidiară de a se face cercetare locală, ca să dovedească că via este distrusă în întregimea ei, judecata a respins-o ca inutilă întru cât am arătat, că chiar în ipoteza când s'ar fi făcut această dovadă, contractul de embatic nu se desființează ;

Pentru aceste motive, judecata, respinge acțiunea, etc. p. Jude (s) I. Poenaru-Bordea

Observație. — Cartea de judecată a judecăt. ocol. Neajlov este juridică și bine motivată. Soluția admisă prin această sentință, ce publicăm astăzi cu plăcere, este cea admisă de doctrină și de jurisprudență. Vezi D. Alexandresco, *Droit ancien et moderne de la Roumanie*, p. 229 (ed. a 2-a).

(N. R.)

Executarea cărților de judecată

și NOUA LEGE COMUNALĂ

(Art. 95 l. jud. de pace și 197 l. p. reorganizarea com. rurale)

Prin art. 95 al. II al legii în vigoare a judecătorilor de pace, se spune că executarea cărților de judecată se poate face, fie prin administrațiune, fie prin agenții de urmărire ai tribunalelor. Până acum în practica părților, administrațiunea pentru comunele rurale, erau primarii, singurii care executau. Dar se știe că primarii au dubla calitate de reprezentanți ai intereselor locale și a puterii centrale, executive.

În ce calitate instrumentau ei? Ca reprezentanți ai puterii executive ca și agenții polițienești ale căror atribuțiuni ei le îndeplinesc în comunele rurale.

Dacă la această atribuțiune a lor s'a referit legiuitorul prin art. 95 l. jud. de pace, când vorbește de administrațiune, apoi cu mai multă rațiune executarea se putea face de sub-prefecți, de oare-ce ei sunt reprezentanți numai ai puterii executive.

Prin art. 77 al legii judecătorilor de pace din 1879 se specificau agenții ce pot executa și între aceștia erau prefectul, sub-prefectul, primarul, comisarul de poliție locală și agenții de urmărire ai tribunalului.

Prin legea de la 1894 se combină art. 77 și 79 al legii din 1879 dînd naștere art. 47, care a trecut nemodificat ca art. 95 în legea actuală, fără a se mai face enumerațiunea din art. 77, ci se zice pur și simplu, administrațiune. Cu toate acestea e necontestat că prefecții ca și sub-prefecții au rămas mai departe competenți să execute.

Însă de oare-ce sub-prefecții și cu atât mai mult prefecții nu erau în tot d'ă-una la îndemina,

părților, nici odată nu li se făceau cereri de executare.

Rare-orî cînd un primar abusiv, refuza executarea vre-unei cărți de judecată, părțile se adresau sub-prefectului. Acesta însă fie din credința că numai primarul poate executa, el nefiind obligat printr'un text expres ; poate indus în eroare și de art. 40 l. jud. comunale care vorbind de cărțile de judecată ale juraților specifică anume că se execută de primar și perceptorul local, confuzie posibilă la niște oameni puțin știutori de carte cum erau cei mai mulți sub-prefecți, fie în sfîrșit din alte motive, trimetea pe parte înapoi la primar. De la Ana la Caiafa.

Acesta refuza din nou și cum oamenii de la țară nu cunoșteau procedura de urmat pentru a stabili mijloacele de probă ale refuzului de serviciu spre a se putea plînge parchetului, aștepta schimbarea primarului. Cîte unul, înemerea drumul la judecătorie de unde primea lămuriri, sau un ordin de executare către sub-prefect. Cu ast-fel de ocazii învățau unii din sub-prefecți că pot și trebuie să execute cărțile de judecată.

Sigur, că această stare de lucruri a fost cunoscută d-lui Ministru de Interne, cînd cu prilejul legii pentru reorganizarea comunelor rurale, prin art. 197 impune în mod formal inspectorilor comunali datoria de a executa. Dar de aci trebuie să deducem că primarii nu mai sunt competenți ?

Nicî de cum și cu toate acestea s'a căutat să se interprete în acest sens art. 197. Însă acest text nu face de cit să prevină să remedieze niște cazuri excepționale și pentru împrejurări ce se vor vedea mai jos, de și ei în principiu pot executa orî-cînd, nu vor executa de cit în acele cazuri.

Prin textul din legea comunală nu se spune că numai inspectorii pot să execute și că prin aceasta s'ar fi abrogat dispozițiunea generică a aliniatului II din art. 95 l. jud. de pace, care vorbește de administrațiune. De asemenea nici un text din legea comunală nu ne spune că primarul a pierdut calitatea de agent al puterii executive.

Din contră art. 75 al. I din noua lege comunală, nu face de cit să repete începutul art. 65 al legii comunale din 1887 prin care se conferă primarului calitatea de delegat al puterii centrale.

Dar în afară de aceste considerațiuni de principiu, sunt împrejurări concludente de fapt, care ne duc la soluțiunea pluralității agenților administrativi însărcinați cu executarea. Art. 95 l. jud. de pace, are marea utilitate practică de a pune cu ușurință la îndemina populațiunii rurale și fără cheltueli mari, agenți executori. Dacă

am admite interpretarea dată de sistemul contrar articolului 197, acea dispozițiune de un folos real sătênilor ar dispărea spre paguba tuturor. Cu tot cercul de administrațiune restrîns al inspectorilor comunali, e imposibil materialmente să se găsească ori cînd la dispoziția locuitorilor din toate comunele inspectorului, ca să satisfacă cererile de executare.

Dar mai e și alt-ceva. Dacă am presupune că art. 197 legea comunală, abrogă art. 95 l. jud. de pace și deci și art. 44 legea jud. com. în ce privește agenții de execuție, apoi potrivit acestui din urmă text, urmărirea și vînzarea nu se poate face de cît Duminicile și sărbătorile.

Un inspector cu zece comune dă locuitorilor perspectiva de a le executa cărțile de judecată la 7—8 săptămîni odată.

Rămîne stabilit și lucrul nici n'ar fi mai trebuit să dea naștere la discuție că prin art. 197 nu s'a făcut de cît să se repete formal, o dispozițiune care era implicită în art. 95 l. jud. de pace, pentru a preveni unele neregularități, fără ca prin aceasta să se fi adus vre-o modificare aceluși text, în privința competenței primarilor ca agenți de executare.

Dar această calitate a și ajutorii și președinții comisiilor interimare. Căci ajutorilor de primar le pot fi delegate parte din atribuțiunile primarului, fără a se specifica anume cari, deci și aceea de a executa de oare-ce textul nu e restrictiv.

Aceasta se vede și mai bine din faptul «că în cas de absență, demisiune, suspendare, revocare, sau ori-ce altă împedicare a primarului, el e înlocuit provisor în plenitudinea funcțiunilor de ajutor sau un consilier»; spunea art. 63 al legii comunale din 1887, iar art. 73 din actuala lege reproduce în mai puține cuvinte aceiași idee iar în ce privește comisiile interimare, atribuțiunile lor sunt mărginite la acte de pură administrațiune și speța noastră e din acestea.

Dar delegații satelor creați prin noua lege? Aceștia nu sunt competenți, căci din combinarea art. 74, 75 și 92 legea organizării comunelor rurale, se vede că ei nu pot fi însărcinați de cît pentru executarea unor măsuri de poliție, deci o delegație limitată iar nu plenitudinea funcțiunilor, sau ori-ce act de pură administrațiune.

Dar mai e o chestiune: agenții administrativi pot executa fără ordinul judecătorului? Credem că nu. Se susține într'un sistem, că de oare-ce prin art. 95 al. I al L. Jud. de pace se vorbește de executare potrivit art. 373 și 375 Pr. civ. și nu se pomenește nimic de art. 372 Pr. civ. care cuprinde ordinul de executare, urmează că el nu poate fi cerut la judecătoriile de pace.

Lucrul se explică prin o inadvertență a legiuitorului din 1894 ale cărui dispozițiuni din art. 47 am văzut că le-a reprodus întocmai legiuitorul din 1896 în art. 95.

In adevăr, sub imperiul legii din 1879 ordinul nu era necesar, căci art. 78 era formal, partea se putea adresa direct prefectului, subprefectului, primarului, etc., în cit atunci executarea se făcea potrivit art. 373 și 375 Pr. civ. Insa legiuitorul din 1894 și 1896 a uitat că înălăturând dispozițiunea art. 77 L. jud. de pace, în ce privește posibilitatea pentru parte de a se adresa direct agentului de executare devenea aplicabil art. 372 Pr. civ. Măsura din art. 77 era cu totul excepțională și specială judecătoriilor de pace. Or, legiuitorul înălăturând'o pur și simplu, înseamnă că a intrat în dreptul comun, care e procedura civilă și care prin art. 372 cere ordin de executare pe lingă formula executorie.

C. Orănescu
Magistrat

Birlad, 1904, Iunie 6

Cine va executa cărțile de judecată în Dobrogea?

(Noua lege de organizare a comunelor rurale)

Legea judecătoriilor de pace prin art. 95 prevede că executarea cărților de judecată să se facă prin administrație fără a determina în mod precis, ce anume agenți administrativi a înțeles legiuitorul.

Din această tăcere a legii s'a născut controversa de a se ști, care anume sunt agenții administrativi îndrituiți a executa cărțile de judecată: subprefectii, ori primarii în comunele rurale și comisarii în comunele urbane.

Practica după cite știm a consfințit că cei îndrituiți nu pot fi de cît primarii pentru comunele rurale și comisarii pentru comunele urbane.

D-l C. Botz prin meritoasa sa carte: «Codicilele de ședință al judecătorului de pace», (pag. 483), concretizează rațiunea acestei practici și zice: că față de tăcerea legii, adevărații agenți executori, nu pot fi de cît agenții prevăzuți la art. 80 pentru îndeplinirea procedurilor, adică comisarii și subcomisarii lor pentru comunele urbane și primarii pentru comunele rurale.

După cum vedem rațiunea practicei admise este trasă prin analogie din art. 80 legea judecătoriilor de pace.

Nu știu întru cit această rațiune este cea adevărată și în conformitate cu spiritul legii; cum de asemenea nu pot pricepe, ce a făcut pe legiuitor ca prin art. 95 să pue un termen atît de general (administrație) voind să înțeleagă ceea ce a spus într'un articol precedent și care conferă o sarcină bine determinată și numai unei părți anumite a administrației.

Dar, în fine, ori care ar fi fost rațiunea de altă dată, cel puțin pentru comunele rurale, față de noua lege de organizare a lor, ne întrebăm: mai poate persista această controversă?

Noua lege de organizare a comunelor rurale prin

art. 197 dînd în mod special, inspectorilor comunali, sarcina de a executa cărțile de judecată; a rezolvat categoric orî-ce controversă. Ea dă această sarcină unor agenți administrativi de o treaptă mai superioară și această măsură trebuie privită ca excelentă, dată fiind importanța executărilor ce ne preocupă. Față de această fericită inovațiune a legiuitorului chiar de s'ar admite că pînă acum în mod legal primarii, au executat cărțile de judecată, îndoială nu poate exista că sub actuala lege, primarii, indiferent din ce parte a țării, sunt și rămîn incompetenți a efectua atari executări. Ceea ce legiuitorul a afirmat în mod special pentru anumii agenți administrativi și de un grad mai superior, a negat categoric orî cărei alte categorii administrative și deci și primarilor.

Recunosc că discuțiunea este destul de clară față de textul art. 197 din lege, unde însă discuțiunea pare a fi mai delicată este pentru Dobrogea.

În această parte a țării, legea prin art. 246 pe de o parte menține pe subprefecți, iar pe de alta reorganizează comunele și administrația lor.

Iacă pe de o parte pe subprefecții, care continuă a îndeplini toate atribuțiunile date prin legea de organizare exterioară a Ministerului de Interne; iar pe de alta pe primari care funcționează în baza noei legi de organizare și cu atribuțiunile de ea conferite. Iacă deci, cum relativ la executarea cărților de judecată, avem pe subprefecții care ne opune vechea practică judecătorească, iar pe de alta pe primari pentru care, se poate susține cu drept cuvînt, că întru cît legea ce-i guvernează le-a luat formal această atribuțiune, ei sunt incompetenți.

La prima vedere s'ar părea că vechea practică judecătorească ar putea să continue pentru Dobrogea, dar această susținere mi se pare lipsită cu desăvîrșire de orî-ce fond juridic. Și să mă explic:

Noua lege de organizare a comunelor rurale, nu rămîne îndoială este o lege generală, pentru întregul Stat Român și acest lucru l confirmă și mai mult legiuitorul cînd spune că ea se va aplica și în Dobrogea.

Plecînd de la această idee, faptul că legiuitorul, menține pentru Dobrogea pe subprefecți în locul inspectorilor comunali nu poate fi privit de cît ca o excepție pus unui principiu general și probă că este așa:

Subprefecții pe lingă atribuțiunile lor speciale conferite prin legea lor organică, au și toate atribuțiunile inspectorilor comunali, în ceea-ce privește dirigearea administrativă a comunelor—și aceasta, fără ca să o mai spue legiuitorul, căci alt-fel cine ar urma să îndeplinească toate aceste atribuțiuni, unile fiind chiar inovațiunea noiei legi? Decî simplul fapt ca se menține subprefecții nu poate implica în sine conferirea unei atribuțiuni primarilor Dobrogeni și pe care legea nu o exceptează. Subprefecții și primarii vor rămîne separați în atribuțiunile lor unul față de altul și dacă legea comunala a luat în mod formal, din atribuțiunea primarilor executarea cărților de judecată, legea de organizare a Ministerului de Interne și care guvernează pe subprefecți, impune această atribuțiune subprefecților:

Iată ce zice art. 43 al. II al sus zisei legi:

«El (subprefectul) va avea toate acele atribuțiuni,

care nu se vor lăsa primarilor prin legea comunala».

Iacă executarea cărților de judecată care nu se lasă în atribuțiunea primarilor prin noua lege, măi se poate discuta care este în Dobrogea agentul administrativ care va executa aceste cărți?....

Credem că nu!

I. Mănescu
Magistrat

Bibliografii

Codul comercial cu noua lege a falimentelor, adnotată și comentată de d-nu *Cesărescu & Dan*, însoțit de un **index alfabetic** complet. **Prețul Lei 6.**

Codul Penal cuprinzînd și **Codul Justiției Militare**, **Codul Justiției Marine** și **Codul Silvic**, adnotat cu jurisprudența motivată, precedat și de un **Index alfabetic**, de d-nii *C. Hamangiu & N. M. Sotir*. **Preț 6 lei broșat; 7 lei legat în pînză.**

Cambia și acțiunea Cambială (5 fascicule apărute) de *Nic. M. Părvulescu*, magistrat și *C. St. Radianu*, avocat. **Prețul fie cărei fascicule Lei 1.50.**

Codul de Comerț (vol. 1 600 pag. cuprinzînd Art. 1—60) **comentat** de d-l *M. A. Dimitrescu*, profesor la Școala superioară de comerț din București. **Prețul 10 lei.**

Dreptul civil Român în 3 vol. de d-l Profesor *C. Nacu*, cuprinde întreaga materie dreptul civil, **Prețul** fie cărei vol. 12 lei (3 vol. 36 lei).

LEGEA TIMBRULUI, complectată cu toate modificările pînă la zi, adnotată cu jurisprudența formată asupra fie-cărui articol și cu diferite observațiuni, însoțită și de un **complet INDEX ALFABETIC**, de *Cornelia Botez*, judecător de ședință Trib. Botoșani. **PREȚUL 3 LEI.**

Micul Dicționar Juridic de termene, de d-l avocat *Const. Țicu-Ștefanescu*. **Prețul Lei 3.**

Noua Lege a Timbrului adnotată de d-l *Cesărescu*, însoțita de un **index alfabetic** complet. **Prețul 2 Lei.**

Noua Lege electorală pentru Cameră, Senat, Consiliul comunal, însoțite de jurisprudența Curței de casație de d-l *G. Bădulescu*, grefier la Înalta Curte de casație. **Prețul Lei 3.**

Tratat de Drept civil de d-l profesor *D. Alexandresco*. Partea I, vol. VIII conține **Convențiile matrimoniale** (34 cod tipar). **Prețul 10 lei.**

Tratat de Procedură civilă (5 vol.) de *D. Chebacici*.

Toate aceste cărți precum și alte diferite opere de Drept se găsesc de vânzare la **Redacția acestui ziar**, 5 Calea Rahovei 5, de unde se expediază la cerere **contra valoare**: mandat postal timbre sau ramburs. **Taxete postale** privesc pe cumpărător. Comandele se vor expedia pe adresa d-lui *Codreanu*, proprietarul ziarului *Curierul Judiciar*, la București.

Interesant

Orî-cine are de vânzare cărți de Drept, Economie politică și Finanțe, romane sau străine, pot obține un **preț bun** adresîndu-se d-lui *Codreanu* la Redacția ziarului «*Curierul Judiciar*», București, **Calea Rahovei 5**, Pasagiul Nirescher, **lingă Palatul Justiției**, care se însărcinează cu plasarea lor facîndu-le cunoscut amatorilor prin *Curierul Judiciar*, în schimbul unui mic comision, sau se oferă a le cumpăra personal.

Asemenea vor fi serviți în mod **avantajos** toți acei cari ar dori să-și procure cărți de Drept, Economie politică sau Finanțe, adresîndu-se d-lui *Codreanu* la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, București.